KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/1627,

3. november 2020,

COVID-19 pandeemiast põhjustatud erakorraliste meetmete kohta ühtse Euroopa taeva algatuse tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi kolmandaks võrdlusperioodiks (2020–2024)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus), ([1]) eriti selle artikli 11 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus), ([2]) eriti selle artikli 15 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/317 ([3]) on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad ja menetlused tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi rakendamiseks, sealhulgas aeronavigatsiooniteenuste osutamiseks ja võrgustiku funktsioonide täitmiseks ning õhuruumi kasutajatelt aeronavigatsiooniteenuste eest nõutavate tasude kindlaksmääramiseks, kehtestamiseks ja sissenõudmiseks.

(2) COVID-19 pandeemia tõttu on tekkinud olukord, kus lennuliiklus on nõudluse järsu languse ning liikmesriikide ja kolmandate riikide poolt pandeemia puhangu piiramiseks võetud otsemeetmete tõttu märkimisväärselt vähenenud. COVID-19 pandeemia põhjustatud erakorralised asjaolud mõjutavad oluliselt praeguseid protsesse ja meetmeid, millega rakendatakse tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi kolmandal võrdlusperioodil (2020–2024), sealhulgas tulemuseesmärkide ja ühikumäärade kehtestamist ning stimuleerimiskavade ja riskijagamismehhanismide kohaldamist. See on tekitanud erandliku olukorra, mille lahendamiseks on vaja võtta ajutisi erimeetmeid.

(3) Liikmesriigid esitasid oma kolmanda võrdlusperioodi tulemuslikkuse kavade projektid komisjonile 1. oktoobriks 2019 ning ajakohastatud tulemuslikkuse kavade projektid 21. novembriks 2019. Määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 11 lõike 3 kohaselt hindas komisjon nende tulemuslikkuse kavade projektide kooskõla kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkidega, mis on sätestatud komisjoni rakendusotsuses (EL) 2019/903 ([4]). Kuid nii tulemuslikkuse kavade projektid kui ka kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid koostati enne COVID-19 pandeemia puhkemist, mistõttu ei ole neis arvestatud sellest tulenevat märkimisväärselt muutunud lennutranspordiolukorda.

(4) COVID-19 pandeemia märkimisväärse ja enneolematu mõju tõttu lennundussektorile, eelkõige aeronavigatsiooniteenuste osutamisele, tuleks kolmanda võrdlusperioodi suhtes kohaldada teatavaid eeskirju, millega tehakse erand rakendusmäärusest (EL) 2019/317. Kui käesolevas määruses ei ole konkreetselt sätestatud teisiti, tuleks kõnealuse võrdlusperioodi suhtes kohaldada rakendusmäärust (EL) 2019/317. Samuti ei tohiks käesolev määrus mõjutada teisest võrdlusperioodist tulenevaid komisjoni rakendusmäärusel (EL) nr 391/2013 ([5]) põhinevaid ühikumäärade kohandusi.

(5) Võttes arvesse COVID-19 pandeemia puhkemisele järgnenud ebakindlust liiklussuundumuste osas, ei ole seni olemas piisavalt kindlaid liiklusprognoose aastani 2024. Seetõttu on vaja ette näha erieeskirjad kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärkide seadmiseks, et tagada selle võrdlusperioodi jätkuv rakendamine. On saadud kinnitused kolmandat võrdlusperioodi hõlmava STATFORi ajakohastatud liiklusprognoosi

([1]) ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.
([2]) ELT L 96, 31.3.2004, lk 10.
([3]) Komisjoni 11. veebruari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/317, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva algatuse raames tulemuslikkuse kava ja tasude süsteem ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärused (EL) nr 390/2013 ja (EL) nr 391/2013 (ELT L 56, 25.2.2019, lk 1).
([4]) Komisjoni 29. mai 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/903, milles määratakse kindlaks kogu Euroopa Liitu hõlmavad lennuliikluse juhtimisvõrgu tulemuseesmärgid kolmandaks võrdlusperioodiks, mis algab 1. jaanuaril 2020 ja lõpeb 31. detsembril 2024 (ELT L 144, 3.6.2019, lk 49).
([5]) Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 391/2013, milles sätestatakse ühine aeronavigatsioonitasude süsteem (ELT L 128, 9.5.2013, lk 31).

avaldamise kohta 2020. aasta novembri alguses. Selle liiklusprognoosi alusel algatatakse kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide läbivaatamine. Arvestades ajalisi piiranguid, ei peaks kõnealuste läbivaadatud eesmärkide kehtestamisel erandkorras olema vaja järgida kõiki rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõigetes 1 ja 2 sätestatud protsesse ja tähtaegu. Selleks et komisjonil oleks võimalik kehtestada läbivaadatud eesmärgid, peaksid riiklikud järelevalveasutused esitama komisjonile 15. detsembriks 2020 esialgsed kuluandmed ja teabe asjaomaste kalendriaastate liiklusprognooside kohta, mille põhjal seatakse kogu ELi hõlmavad läbivaadatud tulemuseesmärgid kolmandaks võrdlusperioodiks. Komisjon peaks kogu ELi hõlmavad kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärgid vastu võtma hiljemalt 1. maiks 2021.

(6) Kui komisjon on kogu ELi hõlmavad kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärgid seadnud, peaksid liikmesriigid koostama tulemuslikkuse kavad, mis sisaldavad kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärke. Riigi või funktsionaalse õhuruumiosa tasandil tulemuseesmärkide seadmise protsess tuleks lõpule viia alles pärast kogu ELi hõlmavate läbivaadatud tulemuseesmärkide vastuvõtmist. Sellest lähtuvalt tuleks kehtestada ka tulemuslikkuse kavade projektide esitamise uus tähtaeg.

(7) Kuna COVID-19 pandeemia põhjustatud asjaolude tõttu on vältimatult edasi lükkunud menetlused, mis on seotud tulemuslikkuse kavade koostamise, hindamise ja vastuvõtmisega määruse (EÜ) nr 549/2004 artiklis 11 sätestatud kriteeriume arvesse võttes, peaks tulemuslikkuse kavade lõplikus versioonis sisalduvatel kulutõhususe tulemuseesmärkidel olema kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 17 lõikega 2 tagasiulatuv mõju alates võrdlusperioodi algusest. Need peaksid mõju avaldama siiski üksnes järgnevatel kalendriaastatel tehtavate ühikumäära kohanduste kaudu.

(8) Võrgustiku haldaja esitas 2019. aasta septembris komisjonile rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 19 kohaselt võrgustiku tulemuslikkuse kava projekti kolmandaks võrdlusperioodiks. Komisjon hindas võrgustiku tulemuslikkuse kava kõnealuse määruse artikli 19 lõike 2 kohaselt. Kuna COVID-19 pandeemia mõju tõttu on asjaolud pärast võrgustiku tulemuslikkuse kava projekti esitamist oluliselt muutunud, peaks võrgustiku haldaja koostama ja esitama komisjonile hindamiseks võrgustiku tulemuslikkuse kava uue projekti. Sellest lähtuvalt tuleks kehtestada kõnealuse kava esitamise tähtaeg.

(9) Eeldatakse, et läbivaadatud kindlaksmääratud kuludes, mis on seotud 2020. ja 2021. kalendriaastaga kokku, arvestatakse suuremat ebakindlust ja võetakse nõuetekohaselt arvesse COVID-19 pandeemiast tingitud väiksemat liiklusmahtu.

(10) Et leevendada COVID-19 pandeemia olulist mõju õhuruumi kasutajatele kolmandal võrdlusperioodil, on vaja 2020. ja 2021. kalendriaasta suhtes kohaldada erisätteid, mis käsitlevad kulutõhususega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärkide läbivaatamist kogu liidu ja kohalikul tasandil, stimuleerimiskavade ja riskijagamismehhanismide rakendamist ning kõnealustest kahest kalendriaastast tulenevaid ühikumäära kohandusi.

(11) Selleks et kolmandal võrdlusperioodil tagada tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi nõuetekohane kohaldamine ning võttes arvesse, et tulemuseesmärke seatakse tulevikku suunatult, peaks kulutõhususe tulemuseesmärkide läbivaatamine kogu liidu ja kohalikul tasandil hõlmama 2020. ja 2021. kalendriaasta kindlaksmääratud kulusid ühe perioodina. Nende läbivaadatud kulutõhususeesmärkide seadmisel liidu ja kohalikul tasandil tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta aeronavigatsiooniteenuse osutajate ja liikmesriikide tegelikke kulusid.

(12) Rakendusmääruses (EL) 2019/317 sätestatud eeskirju, mis reguleerivad tulemuslikkuse kavade hilise vastuvõtmise tagajärgi, tuleks kohandada, et leevendada nende mehhanismide olulist negatiivset finantsmõju õhuruumi kasutajatele ning vältida kolmandal võrdlusperioodil ühikumäärade ülemäärast kõikumist. Selleks tuleks vastavad ühikumäära kohandamised erandkorras jaotada viiele kalendriaastale. Riiklikel järelevalveasutustel peaks olema lubatud seda ajavahemikku pikendada seitsme kalendriaastani, kui see on vajalik selleks, et vältida ülekandmiste ebaproportsionaalset mõju õhuruumi kasutajatelt nõutavatele ühikumääradele.

(13) Liikmesriigid võivad võtta lisameetmeid, et kompenseerida COVID-19 pandeemia mõju kolmanda võrdlusperioodi aeronavigatsioonitasude tasemele, kohaldades rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõiget 6.

(14) Et riiklikel järelevalveasutustel ja komisjonil oleks hõlpsam järelevalveülesandeid täita, peaksid aeronavigatsiooniteenuse osutajad olema kohustatud esitama kõnealustele asutustele 15. detsembriks 2020 aruande meetmete kohta, mis on kehtestatud selleks, et käsitleda COVID-19 pandeemia rahalist ja tegevuslikku mõju nende tegevusele.

(15) Erakorralisi sätteid tuleks kohaldada viivitamata, et komisjon ja liikmesriigid saaksid kiiresti võtta asjakohaseid meetmeid seoses kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide seadmise protsessiga ja COVID-19 kriisist õhuruumi kasutajatele põhjustatud finantsmõju leevendamisega. Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(16) Ühtse taeva komitee ei ole arvamust esitanud. Vajalikuks peeti rakendusakti ja eesistuja esitas apellatsioonikomiteele rakendusakti eelnõu lisaaruteluks. Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas apellatsioonikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse erakorralised meetmed, mida kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 7 lõikes 1 osutatud ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse ja tasude kava kolmanda võrdlusperioodi suhtes. Kui käesolevas määruses ei ole konkreetselt sätestatud teisiti, kohaldatakse rakendusmääruses (EL) 2019/317 sätestatud eeskirju.

Artikkel 2

Kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärkide seadmine

1. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõikest 3 kehtestab komisjon kogu ELi hõlmavad kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärgid 1. maiks 2021.

2. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõikest 1 esitavad riiklikud järelevalveasutused komisjonile 15. detsembriks 2020 esialgsed kuluandmed ja teabe kolmandat võrdlusperioodi hõlmavate liiklusprognooside kohta, mille põhjal seatakse kogu ELi hõlmavad läbivaadatud tulemuseesmärgid.

3. Lõikes 1 osutatud kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärkide väljatöötamise suhtes ei kohaldata rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud nõudeid. Erandina sellest sättest hõlmab rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõike 2 teises lõigus osutatud konsulteerimine kogu ELi hõlmavate läbivaadatud tulemuseesmärkide väärtuste kavandeid.

4. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 8 lõikest 1 ja artikli 9 lõikest 3 hõlmavad lõikes 1 osutatud kogu ELi hõlmavad kolmanda võrdlusperioodi läbivaadatud tulemuseesmärgid peale rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jaos kindlaks määratud põhiliste tulemusnäitajate tulemuseesmärkide ka käesoleva määruse artikli 4 lõikega 1 muudetud põhilise tulemusnäitaja tulemuseesmärke.

Artikkel 3

Tulemuslikkuse kavade projektide esitamine ja hindamine

1. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artiklist 12 koostavad ja esitavad liikmesriigid komisjonile 1. oktoobriks 2021 kõnealuse rakendusmääruse artikli 10 kohaselt välja töötatud tulemuslikkuse kavade projektid, mis sisaldavad läbivaadatud tulemuseesmärke, millega tagatakse kooskõla käesoleva määruse artiklis 2 osutatud kogu ELi hõlmavate läbivaadatud tulemuseesmärkidega.

2. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 8 lõikest 2 ja artikli 10 lõike 2 punktist a hõlmavad lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse kavade projektid peale rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 2. jaos kindlaks määratud põhiliste tulemusnäitajate tulemuseesmärkide ka käesoleva määruse artikli 4 lõikega 2 muudetud põhilise tulemusnäitaja tulemuseesmärke.

3. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 11 lõike 1 punktist b ja artikli 11 lõikest 3 kohaldatakse läbilaskevõimega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärkidega seotud stimuleerimiskavade suhtes, millele on osutatud kõnealuse rakendusmääruse artikli 11 lõikes 3, järgmisi kolmanda võrdlusperioodiga seotud nõudeid:

a) stimuleerimiskavad hõlmavad ainult 2022.–2024. kalendriaastat. Liikmesriigid kajastavad kõnealust stimuleerimiskavade lühendatud perioodi lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse kavade projektides;

b) stimuleerimiskavadel on finantsmõju ülekandmiste ja järgnevate ühikumäära kohanduste näol alles alates esimesest tulemuslikkuse kava vastuvõtmisele järgnevast aastast.

4. Kulutõhususega seotud põhilise tulemusvaldkonna puhul kohaldatakse tulemuseesmärke, mida sisaldavad liikmesriikide poolt rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 16 kohaselt vastu võetud kolmanda võrdlusperioodi lõplikud tulemuslikkuse kavad, tagasiulatuvalt alates võrdlusperioodi algusest kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 17 lõikega 2.

5. Erandina määruse (EL) 2019/317 artikli 19 lõikest 1 esitab võrgustiku haldaja hiljemalt 1. oktoobriks 2021 komisjonile hindamiseks kolmanda võrdlusperioodi võrgustiku tulemuslikkuse kava läbivaadatud projekti.

Artikkel 4

Kolmanda võrdlusperioodi põhiliste tulemusnäitajatega seotud erandid

1. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punkti 4.1 alapunktidest a ja b määratakse kogu ELi hõlmava marsruudi aeronavigatsiooniteenuste keskmise kindlaksmääratud ühikuhinna iga-aastase muutuse põhiline tulemusnäitaja 2020. ja 2021. kalendriaasta kohta kõnealuse kahe aasta kombineeritud väärtusena, mis on väljendatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõike 4 punktis a osutatud kogu ELi hõlmava lähteväärtuse protsentuaalse muutusena. Selleks arvutatakse kogu ELi hõlmav ühtne keskmine kindlaksmääratud ühikuhind 2020. ja 2021. kalendriaastaks, leides suhtarvu järgmise vahel: nende kahe kalendriaasta jooksul kantavad marsruudi kindlaksmääratud kogukulud liidu tasandil ja nende kahe kalendriaasta jooksul marsruudil osutatavate teenuste ühikute koguarv liidu tasandil.

2. Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 2. jao punkti 4.1 alapunkti a alapunktidest i ja iii määratakse kohaliku tasandi marsruudi aeronavigatsiooniteenuste kindlaksmääratud ühikuhinna põhiline tulemusnäitaja 2020. ja 2021. kalendriaasta kohta kindlaks nende kahe aasta kombineeritud väärtusena. Selleks arvutatakse ühtne keskmine kindlaksmääratud ühikuhind 2020. ja 2021. kalendriaastaks nende kahe kalendriaasta jooksul kantavate marsruudi kindlaksmääratud kogukulude ja nende kahe kalendriaasta jooksul marsruudil osutatavate teenuste ühikute koguarvu suhtena asjaomase maksustamispiirkonna kohta.

Artikkel 5

Ühikumäärade arvutamise ja kehtestamise ning nendega seotud kohandustega seotud erandid

1. 2020. ja 2021. kalendriaasta puhul arvutatakse ühikumäärade kohandused vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 27 lõigetele 2–5 nende kahe aasta asjaomaste kindlaksmääratud kogukulude ning tulemuslikkuse kavas prognoositud teenuseühikute ja nende kahe aasta tegelikult registreeritud teenuseühikute erinevuse tõttu vähenenud või lisandunud kogutulu alusel. Neile kahele aastale viidatakse kui ühtsele ajavahemikule ja need asendavad kõnealustes sätetes osutatud ajavahemiku „n aastana“. Ilma et see piiraks rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõike 5 teise lõigu viimase lause kohaldamist, kohandatakse ühikumäärasid 2023. ja 2024. kalendriaastal.

2. 2020. ja 2021. kalendriaasta puhul arvutatakse ühikumäärade kohandused vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 27 lõikele 8 nende kahe aasta asjaomaste kindlaksmääratud kogukulude ning tulemuslikkuse kavas prognoositud teenuseühikute ja nende kahe aasta tegelikult registreeritud teenuseühikute erinevuse tõttu vähenenud või lisandunud kogutulu alusel. Neile kahele aastale viidatakse kui ühtsele ajavahemikule ja need asendavad kõnealustes sätetes osutatud ajavahemiku „n aastana“. Ilma et see piiraks rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõike 5 teise lõigu viimase lause kohaldamist, kohandatakse ühikumäärasid 2023. ja 2024. kalendriaastal.

3. 2020. ja 2021. kalendriaasta puhul arvutatakse rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 28 lõigete 4–6 kohane ühikumäärade vähendamine või suurendamine nende kahe aasta asjaomaste kindlaksmääratud kogukulude ja asjaomaste tegelike kogukulude põhjal. Neile kahele aastale viidatakse kui ühtsele ajavahemikule ja need asendavad kõnealustes sätetes osutatud kalendriaasta ajavahemiku. Ilma et see piiraks rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõike 5 teise lõigu viimase lause kohaldamist, tehakse n+2 aastal tegemisele kuuluvad ühikumäärade vähendamised või suurendamised 2023. kalendriaastal.

4. Kolmanda võrdlusperioodi puhul arvutatakse kohandused kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõike 5 teise lõiguga tulemuslikkuse kavade projektide alusel, mis on asjakohased rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 17 lõike 1 kohaste ühikumäärade kehtestamiseks.

Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 29 lõikest 5 jaotatakse need kohandused võrdselt viiele kalendriaastale alates tulemuslikkuse kava vastuvõtmise aastale järgnevast aastast.

5. Riiklik järelevalveasutus võib otsustada lõikes 4 osutatud ajavahemikku pikendada kuni seitsme kalendriaastani, kui see on vajalik selleks, et vältida ülekandmiste ebaproportsionaalset mõju õhuruumi kasutajatelt nõutavatele ühikumääradele.

Artikkel 6

Lisaaruandlus ja järelevalve

1. Lisaks rakendusmääruse (EL) 2019/317 artiklites 4 ja 36 sätestatud kohustuste täitmisele esitavad aeronavigatsiooniteenuse osutajad 15. detsembriks 2020 riiklikule järelevalveasutusele aruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikult meetmeid, mis on kehtestatud selleks, et käsitleda COVID-19 pandeemia rahalist ja tegevusliku mõju nende tegevusele. Pärast aruande kättesaamist edastab riiklik järelevalveasutus selle komisjonile.

2. Riiklikud järelevalveasutused ja komisjon võivad lõikes 1 osutatud aruandes sisalduvat teavet kasutada rakendusmääruse (EL) 2019/317 artiklis 37 sätestatud järelevalveülesannete täitmiseks.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. november 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN